
Carbon Border Adjustment Mechanism and Türkiye

See below for Turkish.

I. Overview of the CBAM and Emissions Trading System

With the rapid increase in global warming and the noticeable effects of climate change, the European Green Deal, signed in 2019, contains key objectives such as achieving net-zero greenhouse gas emissions by 2050 and ending reliance on resource-intensive economic growth thus serving as the development program of the European Union (“EU”). As a result of this deal, especially the EU member states have made various carbon emission reduction commitments.

The sectors which contribute significantly to greenhouse gas emissions such as energy, iron and steel, and aluminum, have been the first industries to encounter measures and restrictions to reduce carbon emissions. In line with this, the EU member states have adopted the Emissions Trading System (“ETS”), which sets an upper limit on greenhouse gas emissions for facilities operating in these sectors, allowing them to operate only up to this limit and prohibiting emissions exceeding the limit. Industrial facilities on the other hand have been required to pay for the carbon they use, covering the costs up to the defined limit. Over time it is planned to reduce the upper limit to reduce emission. Although the EU has exempted some producers from paying for the emissions they cause and provided certain free allocations to prevent production from moving beyond its borders and manufacturers facing high costs, the plan is to phase out free allocations by 2026.

The Carbon Border Adjustment Mechanism (“CBAM”) aims to extend the effectiveness of the ETS beyond the EU and thereby make the limitations, pricing, and penalties for emissions applicable to goods exported to the EU. This is intended to ensure the fair pricing of carbon emissions during the production of carbon-intensive goods entering the EU and promote cleaner industrial production in non-EU countries.

While companies within the EU will continue to be the ones facing sanctions and restrictions under the CBAM, due to the necessity of preparing data on greenhouse gas emissions, the burden of compliance on exporters/producers outside the EU will also be significant. As it is highly likely that non-EU countries will eventually implement similar principles within their domestic law, each country that exports to EU countries will need to align its domestic laws with EU principles and incentivize producers, while suppliers will need to align their production activities with EU standards.

II. Obligations under the CBAM and the Post-2026 Period

After being signed by the member states on May 10, 2023, the CBAM Regulation (“Regulation”) came into effect on the day following its publication in the Official Journal of the European Union on May 16, 2023. A transition period has been envisaged in the CBAM due to the demanding structural changes and high costs associated with adopting these changes. Although this transition period was initially

expected to begin on January 1, 2023, the start of the transition period was postponed, and set as October 1, 2023. During this period, EU states will only be obligated to report without incurring any financial burden or facing additional penalties for exceeding the prescribed carbon emissions. The deadline for reporting emissions resulting from products imported by EU member states is January 31, 2024. The rules and scope of the reports will be determined through joint work between experts from EU member countries and the CBAM committee. From 2026 and onwards, companies operating in sectors regulated by the CBAM will be required to obtain CBAM Certificates. The price of the certificates will be calculated based on the weekly average auction price of the EU ETS and expressed in terms of CO₂ per ton. EU importers must report the quantity of products imported in the previous year and the emissions associated with these products by May 31 of each year¹.

III. Türkiye's Status

As a result of the European Union's pledge to achieve Carbon Neutrality in production by the year 2050, the number of states committing to this goal has increased, and innovations in this regard have gained momentum. In line with this, Türkiye has announced the promise to be Carbon Neutral by the year 2053. Considering that 50% of Türkiye's exports are to the EU and that the production related to exports is mainly derived from the iron-steel, aluminum, and energy sectors, it can easily be said that Türkiye will be among the countries that are mostly affected by the CBAM regulation. Indeed, due to the obligations in 2023 and 2026, the Ministry of Environment, Urbanization, and Climate Change of the Republic of Türkiye ("**Ministry**") has accelerated its efforts and started drafting various regulations with the aim of adopting a system that prices carbon emissions and thus serves the purpose of reducing emissions before CBAM comes into full effect. One alternative is to directly adopt EU's Emissions Trading System. Another possible system that can be considered is to impose a tax on carbon emissions resulting from the production in the sectors that are in the scope of CBAM. Ultimately, any regulation introduced must be in line with the European Green Deal and the Customs Union Modernization Agreement. The most recent development in this regard is the National Carbon Crediting Program Protocol signed between the Ministry and the Turkish Standards Institution on May 13, 2023 ("**Protocol**"). This Protocol takes a step towards determining national standards and methodologies related to emission reduction, registering carbon crediting projects, and certifying carbon credits.

IV. Conclusion

The CBAM, which is one of the most important and functional applications of the "Fit For 55" package published under the European Green Deal by the European Union (EU), aims to reduce carbon leakage and encourage non-EU producers to adopt environmentally friendly production frameworks. While the environmental contributions of the described mechanism are undeniable, it is evident that the carbon taxation system will have an impact on commercial activities. On one hand, producers who cannot keep up with green production will be at a disadvantage, while on the other hand, even if they adapt to this system, it is expected the transition period to be challenging. The payment obligations that will be imposed on companies may initially be burdensome, but the ones that successfully navigate this transition period and adapt their operations to green production will be able to benefit from the advantages of this mechanism and dominate their competitors. Therefore, it would be appropriate for producers who aim to continue their exports with the European Union to seize their obligations and form their commercial activities accordingly to comply with the mechanism.

¹ CBAM Factsheet

(<https://taxationcustoms.ec.europa.eu/system/files/202305/20230510%20CBAM%20factsheet.pdf>.)

Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması ve Türkiye

I. Genel Olarak SKDM düzenlemesi ve Emisyon Ticareti Sistemi

Küresel ısınmanın hızla artması ve iklim değişikliğinin son derece hissedilir olmaya başlamasıyla 2050'ye kadar net sera gazı emisyonlarının sıfırlanması, ekonomik büyümenin kaynak kullanımına bağlılığının sona ermesi gibi temel hedefleri içeren ve 2019 yılında imzalanan Avrupa Yeşil Mutabakatı, ("**Mutabakat**") Avrupa Birliği'nin ("**AB**") kalkınma programı niteliğini taşımaktadır. Bu Mutabakat neticesinde özellikle AB devletleri çeşitli karbon emisyon azaltım taahhütleri vermişlerdir.

Yoğun sera gazı üretimine sebep olan enerji, demir-çelik ve alüminyum sektörleri, karbon salımını azaltmak adına birtakım tedbir ve yasaklamalar ile karşılaşan ilk sektörlerdir. Nitekim bu doğrultuda AB devletlerince Emisyon Ticareti Sistemi ("**ETS**") benimsenmiş ve bu sistemle, sisteme dahil olan ve özellikle yukarıda sıralanan sektörlerde faaliyet gösteren tesislerin sera gazı üretimlerine bir üst sınır getirilerek yalnızca bu üst sınıra kadar faaliyete izin verilmiş, sınırın üstünde kalan salım ise yasaklanmıştır. Sanayi tesislerinin ise kullandıkları karbon fiyatlanarak, belirlenen sınıra kadarki harcamaların bedelinin şirketler tarafından ödenmesi yoluna gidilmiştir. Zaman içerisinde bu sınırın daha da aşağılara çekilmesi ve böylelikle salınan gaz miktarının da azaltılması planlanmaktadır. Her ne kadar AB, üretimin sınırları dışına çıkmaması ve üreticilerinin yüksek maliyetlerle karşı karşıya kalmaması adına bazı üreticilerinin sebep oldukları salımı bedelden arı tutmuş ve birtakım ücretsiz tahsisler sağlamışsa da 2026 yılı itibarıyla ücretsiz tahsislerin de sonlandırılması planlanmaktadır.

Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması ("**SKDM**") ile ETS'nin AB üzerindeki etkinliğinin AB dışına da taşınması amaçlanmış, böylelikle yalnızca AB sınırları dahilindeki emisyon için öngörülen sınırlama, bedelleme ve cezai yaptırımların, AB'ye ihraç edilen mallar bakımından da geçerli olması öngörülmüştür. Böylelikle AB'ye giren karbon yoğun malların üretimi sırasında salınan karbonun adil fiyatlanması ve AB dışı ülkelerde de daha temiz endüstriyel üretimi teşvik etmek amaçlanmıştır.

Her ne kadar SKDM bağlamında söz konusu yaptırım ve sınırlamalarla karşı karşıya kalacak olan taraf, yine AB'deki şirketlerse de, sera gazı emisyonlarına ilişkin verilerin hazırlanması gerekliliği nedeniyle, AB dışındaki ihracatçı/üretici üzerindeki uyum yükümü de önemli olacaktır. Nitekim zaman içerisinde AB dışındaki ülkelerin de aynı veya benzer esasları kendi ülkelerinde de uygulaması son derece olası olduğundan, her ülkenin bu noktada iç hukukunu uluslararası esaslara uyumlu hale getirmesi ve üreticileri teşvik etmesi, diğer yandan üreticilerin de üretim faaliyetlerini AB standartlarıyla uyumlu hale getirmesi gerekecektir.

II. SKDM'nin Öngördüğü Yükümlülükler ve 2026 Sonrası Dönem

10 Mayıs 2023 tarihinde, SKDM Yönetmeliği'nin ("**Yönetmelik**") üye devletlerce imzalanmasının ardından, işbu Yönetmelik, 16 Mayıs 2023 tarihinde Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanmasını takip eden gün yürürlüğe girmiştir. Yukarıda sözü edilen değişikliklerin benimsemenin ağır yapısal değişikliklere ve yüksek maliyetlere sebep olması nedeniyle, SKDM' de bir geçiş süreci öngörülmüştür.

Bu geçiş döneminin esasen 1 Ocak 2023 itibariyle başlaması öngörölmüşse de bu tarih ertelenmiş ve geçiş döneminin başlangıcı 1 Ekim 2023 olarak belirlenmiştir. Bu dönemde devletler yalnızca raporlama yapmakla yükümlü olup, herhangi bir mali külfet altına giremeyecek ve karbon salımlarının öngörölenin üzerinde olması sebebiyle herhangi bir ek cezai müeyyideyle karşı karşıya kalmayacaktır. AB'li devletlerin ithal ettiği ürünlerden doğan emisyonu raporlamaları yükümlölüğünün son günü ise 31 Ocak 2024'tür. SKDM'nin hazırlanmasını öngördüğü raporun hangi kurallara tabi olacağı ve kapsamı ise Avrupa Birliği üye ölkelerinin uzmanları ile SKDM komitesinin ortak çalışmasıyla belirlenecektir. 2026 yılından itibaren ise SKDM'nin düzenlediği sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin SKDM Sertifikası alması gerekecektir. Sertifikaların fiyatı, emisyon ticareti sistemine (EU ETS) ait haftalık ortalama açık artırma fiyatına dayalı olarak hesaplanacak ve ton başına CO2 cinsinden ifade edilecektir. AB menşeiili ithalatçılar, her yıl 31 Mayıs tarihine kadar bir önceki yılda ithal ettikleri ürünlerin miktarını ve bu ürünlerin yarattığı emisyonları bildirmek zorundadır.²

III. Türkiye'nin Durumu

AB'nin 2050 yılına dek üretimde Karbon Sıfır olma sözü vermesi üzerine, bu konudaki taahhüt veren devlet sayısı da artmış ve bu amaçla yapılan yenilikler de hız kazanmıştır. Nitekim bu doğrultuda Türkiye'de 2053 yılı itibariyle Karbon Sıfır olacağını açıklamıştır. Türkiye'nin ihracatının %50'sinin AB'ye olduğu ve ihracata konu üretimin özellikle demir-elik, alüminyum ve enerji sektörlerinden kaynaklandığı dikkate alındığında SKDM düzenlemesinden en çok etkilenecek ölkeler arasında olacağı da kolaylıkla söylenebilecektir. Nitekim 2023 ve 2026 yükümlölükleri nedeniyle T.C Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nda ("**Bakanlık**") çalışmalarına hız vermiş ve SKDM'nin tam anlamıyla yürürlüğe girmesinden önce karbon salımını fiyatlayan ve böylelikle emisyonu azaltma amacına hizmet eden bir sistemin Türkiye tarafından da benimsenmesi amacıyla birtakım alternatifler üzerinde düzenlemeler yapmaya başlamıştır. Deęerlendirme konusu sistemlerden birisi AB'nin uyguladığı ETS'nin doğrudan benimsenmesidir. Esas alınabilecek diğer sistem ise üretim süreci neticesinde ortaya çıkan karbon salımının vergiye bağlanmasıdır. Neticede getirilecek her düzenlemenin Avrupa Yeşil Mutabakatı ile Gümrük Birliği Modernizasyonu Anlaşması'na uygun olması gerekmektedir. Bu konudaki en güncel gelişme ise 13 Mayıs 2023 tarihinde Bakanlık ile Türk Standartları Enstitüsü arasında imzalanan Ulusal Karbon Kredilendirme Programı Protokolü'dür ("**Protokol**") ki bu Protokol ile emisyon azaltımı ile ilgili ulusal standart ve metodolojilerin belirlenmesi, karbon kredilendirme projelerinin kayıt altına alınması ve karbon kredilerinin sertifikalandırılması konularında adım atılmış bulunmaktadır.

IV. Sonuç Olarak

Avrupa Birliği tarafından Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında yayınlanan "Fit For 55" paketinin en mühim ve işlevsel uygulamalarından biri olan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi ile AB, bir taraftan karbon kaçaklarını azaltmaya çalışırken, diğer taraftan özellikle AB üyesi olmayan üreticileri çevre dostu üretime teşvik etmek niyeti ve hedefindedir. Anlatılan mekanizmanın çevreye katkıları yadsınamaz olmakla birlikte karbon vergisi sisteminin ticari hayata etki edeceği barizdir. Zira bir taraftan yeşil üretime ayak uyduramayan üreticiler, yarış dışı kalacakken diğer taraftan bu sisteme adapte olursa dahi özellikle Türk şirketlerinin zorlu bir geçiş sürecinden geçeceği beklenmektedir. Şirketlere yansıyacak ödeme yükümlölüğü, ilk aşamada zorlayıcı olsa da bu geçiş sürecinin en hafif şekilde atlatılması ve Türk üretimlerinin yeşil dönüşüme tabi tutulması ile bu mekanizmaya uyum sağlayan şirketler mekanizmanın avantajlarından yararlanabileceklerdir. Bu nedenle Avrupa Birliği ile ihracatını sürdürmek isteyen üreticilerin, mekanizmaya uyumları için yükümlölüklerinin farkına varıp buna göre ticari faaliyetlerini şekillendirmesi isabetli olacaktır.

² CBAM Factsheet

(<https://taxationcustoms.ec.europa.eu/system/files/202305/20230510%20CBAM%20factsheet.pdf>.)